

תקציר

הנסיגה מן המודרניזם: שקלוב עיר הזיכרון של זלמן שניאור

לילך נתנאל

המאמר מתמקד ביצירת זלמן שניאור בשנות השלושים של המאה העשרים ובפרט במסכת סיפורי שקלוב, שנדפסה בידישו ובעברית בשנים אלה. מה שמכונה כאן הנסיגה מן המודרניזם מכוון לתכונה הדומיננטית המאפיינת את יצירתו המאוחרת: ריחוקה מהרגישויות האסתטיות המתחדשות של השירה העברית ואף ממקורות ההשפעה שלה עצמה, בתחילת המאה, במודרניזם האירופי. מסכת הסיפורים והרומנים שכתב שניאור על אודות עיר הולדתו שקלוב היא הביטוי המרכזי לנסיגה הזו. מסכת שקלוב מעניקה לנסיגה של שניאור מהמודרניזם ביטוי מרחבי של שיבה סמלית מבירות ההשפעה של אירופה, ברלין ופריז, אל עיר הזיכרון שקלוב. הנסיגה של שניאור מהמודרניזם לא הותירה חותם באפיון הכללי של דמותו היוצרת. אפיונו כ'משורר הכרך', כינוי שהעניק לו יוסף קלוזנר, התקבל על פי רוב, אף שכבר משנות העשרים המאוחרות היה שניאור ל'משורר עיירה' מובהק. הטענות המועלות במאמר זה מבקשות אפוא לעדכן את תיאור התפתחותה של יצירת שניאור ואת דימויו של אחד היוצרים המעצבים של הספרות היהודית המודרנית במחצית הראשונה של המאה העשרים.

ד"ר לילך נתנאל, המחלקה לספרות עם ישראל, אוניברסיטת ברא"ל, רמת-גן 5290002
lilach.nethanel@biu.ac.il